

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони - Европа инвестира в селските райони

МИГ „Балчик – Генерал Тошево“

WWW. MIG-BALCHIK-TOSHEVO.BG

БРОЙ 3, 2021 г.

Два нови подписани административни договора с бенефициенти за проекти по стратегията на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“

Подписани са два нови договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в първата половина на месец октомври по проекти от Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“, финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони чрез Програмата за развитие на селските райони за периода 2014–2020 г.

Проектът на „Овчаровски плаж АД“ – гр. Балчик, с наименование „Дом за стари хора Балчик – в услуга на общността“ е по мярка 6.4. „Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности“, като е свързан със развитие на нова услуга за територията – „социални грижи с настаниване за възрастни лица и хора с физически увреждания“.

Предвижда се доставка на специализирано обзавеждане, необходимо за предоставяне на грижи за възрастни хора, вкл. с вигателни затруднения; обзавеждане за санитарни възли; климатизиране на стаи в Дома за стари хора и оборудване за затопляне на водата от възобновяем източник.

Дейностите по проекта са на стойност 96 952,51 лв., а продължителността му е 18 месеца.

Проектът на „Варна фуд фактори“

– гр. Генерал Тошево, е по мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ и има за цел към съществуващото производство на плодови сокове да се добави и нов артикул – плодови пюре-та, опаковани в полимерни опаковки с обем от по 125 грама по технологията „горещо пълнене“ чрез закупуване на автоматична термоформ опаковъчна машина.

В производствената база към момента се произвеждат ябълкови плодови сокове. Обектът представлява предприятие за производство

на плодови сокове от пресни плодове, обработени и пастьоризирани, разфасованы по технология „горещо пълнене“ в опаковки по системата „bag in box“ с обем от 3 литра. Това са продукти, които се произвеждат директно от пресни плодове без добавка на захар, подсладители, ароматизанти, оцветители, консерванти и вода. Те се отличават със своите отлично запазени натурални вкусови качества.

Стойността на инвестициите е 371 879,91 лв. и трябва да бъде извършена до 30.06.2023 г.

² Работни групи от МИГ „Балчик – Генерал Тошево“ дискутираха проект за сътрудничество в областта на биоземеделието с партньори от Испания и Кипър

Работни групи от Местна инициативна група (МИГ) „Балчик – Генерал Тошево“ посетиха Мадрид (Испания) на 19 и 20 юни, и Ларнака (Кипър) на 5 и 6 юли 2021 г., за да подгответ споразумение за съвместен международен проект за развитие на биоземеделието.

Нашите представители посетиха териториите на потенциалните партньори по проекта – Асоциацията за интегрално развитие на Мадрид „МИГ Сиера Оесте де Мадрид“ и Агенцията за развитие на региона на Ларнака и Фамагуста „МИГ АНЕТЕЛ“ в Кипър.

По време на срещите бяха проведени разговори и бяха представени добри практики в прилагането на методи за биологично земеделие и производството на биологични и органични продук-

кти. Основен акцент в разговорите бе поставен върху възможностите за сътрудничество

между различните икономически субекти и действащи лица на територията на МИГ-а, както и постигането на синергия между тях с оглед устойчивото развитие на местната идентичност и промотирането на качествени местни биопродукти.

Директорите на двата партньорски МИГ-а – Роберто Кордера и Евгокия Баламу изказаха своето задоволство от предоставената възможност да участват в подобен проект, посветен на важен за икономиката на селските райони сектор, а именно биоземеделието, органичното производство и екопродуктите. Бяха представени различни по вид дейности и инициативи, свързани с биопродуктите, биологичните и екологични земеделски и неземеделски дейности.

Направени бяха анализи и обсъждания на идеи и въпроси, свързани с проекта за сътрудничество. В делова обстановка партньорите изработиха план за разпределение на ролите, задачите и дейностите в проекта за сътрудничество. Бяха дискутираны сроковете, ангажиментите, целите и желаните резултати, определена бе и рамката на бюджета в проекта за сътрудничество. Коментирани и реагирани текстове ще бъдат включени в съдържанието на Споразумението за сътрудничество, което предстои да бъде подписано след онлайн среща между партньорите.

Изпълнителният директор на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“ инж. Росица Попова представи територията на инициативната група и конкретните намерения за сътрудничество с международните партньори.

Роберто Кордеро се спря обстойно на възможностите и добрите практики на територията на МИГ „Сиера Оесте де Магриг“ за различни по вид дейности и инициативи, свързани с биопродуктите, биологичните земеделски и неземеделски дейности. Тя обхваща 1000 кв. м, 19 населени места и 50 000 жители. В най-голямото селище живеят 9000, а в най-малкото - 540 жители. Характерното за територията на МИГ-а е, че се разделя на 2 части от гледна точка на релеф и на земеделски дейности. Във висо-

чинната - от 800 до 1500 м, разчитам предимно на животновъдството, а в равнината - на отглеждането на маслини, лозя, зеленчуци, развива се и лозарството и винопроизводството.

Както при всички МИГ, изпълняващи СМР и тук на всеки 5 години се пише нова Стратегия, като писането ѝ се базира на мненията, желанията и нуждите на местното население. Първата им защитена стратегия датира от 1995 г., а последната им стратегия се базира на 16 стратегически нужди на територията, които са облечени в 8 мерки. Седем, така наречени „smart цели“ дават отговор на тези стратегически нужди.

Според г-н Кордеро

първо трябва да се обърне внимание на заетостта

-да има нови работни места и всеки проект и всяка дейност да бъдат с ангажимент към откриването на нови работни места и увеличаване на заетостта. Трябва да се повиши рентабилността на земеделските дейности и да се повиши конкурентоспособността им, защото в агроземеделските дейности има нужда от модернизация. Така испанците стигат до извода, че трябва да се създават 10 нови фирми с модерно оборудване. Дават си сметка, че туризъмът е изключително важно звено в дейността на тяхната територия. Затова подкрепят фирмите, които развиват туризъм, и обръщат

цялата структура на територията си към туристите. Решават, че 5 други предприятия в тази област трябва да бъдат разширени и модернизираны.

Друга стратегическа нужда пък налага да се подобри качеството на социалните и общински услуги, които се предоставят на населението.

Основната им цел е да се даде стойност на културно-историческото наследство и на природните забележителности с туристическа цел, а не просто да ги съхранят като историческо наследство. Искат целият потенциал на територията в тази насока да бъде в полза на развитието на туризма.

Накрая от „МИГ Сиера Оесте де Магриг“ стигат до 7 мерки. От тях 6 са основни. Първата е подкрепа за развитието на земеделския сектор – а именно земеделската и преработвателната промишленост, а втората – за подкрепа за туристическите фирми.

Друга мярка е свързана с природното и с културно-историческото наследство, които да бъдат възстановени, гораздити и съхранени. Мярка 7 е за предприемачеството – да стимулират хората сами да наемат работници, а не да чакат някой да отваря работни места. Това е т.нр. автозаетост.

Във връзка с тези по-нови мерки за развитието на земеделието на територията испанците се обръщат

първо към хора, които въобще не са се занимавали със земеделие, и след това към такива, които вече развиват земеделие, но то не е на такова конкурентно ниво. Според г-н Кордеро, когато се говори за земеделие в днешно време, фокусът не трябва да е само върху това да се помогне на земеделците да произвеждат повече. Затова в мерките на МИГ-а се залага подпомагане на земеделците да печелят повече от тяхното производство чрез добавената стойност, която дават за територията и чрез дейности, които представят територията като цялост чрез продуктите, произвеждани в нея. В тази връзка те първо подпомагат инвестиции в преработвателната дейност, за да може хората, които произвеждат, да създават краен продукт. Той пък е свързан с другата тенденция и сфера, която искат да подпомогнат, а тя е т. нар. "Километър нула". Тази инициатива има за цел продуктите и сировините, които се произвеждат на тяхната територия да се преработват там и да бъдат продавани на място на крайните клиенти. Съответно крайните продукти да носят „печатата“ на територията, за да има добавена стойност. Чрез туризма пък, тези

продукти трябва да бъдат продавани на посетителите, проявили интерес към територията.

Изключително интересна мярка, която в българските МИГ все още не е заложена, е свързана с една от целите на стратегията им –

за автономната заетост, или как човек сам да предприеме и да върши икономическа дейност,

която да му носи доход и да е обезпечен финансово особено в селските райони, в които изобщо не искат да има голяма индустрия, защото замърсява. В Испания тази мярка е наречена „Израствам“. По нея МИГ-ът дава по 15 000 евро на всеки един безработен, който трябва да покаже само, че е бил такъв поне 180 дни в рамките на една година. Помощта се дава на два транша – от 10 000 и от 5000 евро, като бенефициентът трябва да покаже, че развива икономическа дейност, която му носи доход и има устойчивост.

Г-н Кордеро говори и по основната тема на сътрудничеството – екологичното или биоземеделието или както те го наричат – агроекологията. Това е точката, която обединява трите МИГ-а. В Испания умишлено използват термина агроекология, а

не екологично земеделие. Там смятат, че не се касае само до това чисто земеделските дейности да бъдат екологични, а го обвързват с темата, че всичко на територията трябва да е свързано с опазването на околната среда. Затова те се стараят да дават нова концепция на земеделието. Едното е земеделските производители да се съобразяват с кръговата икономика – също нов термин, който е изключително важен и тепърва ще има голям диапазон на приложение. От друга страна подходът Километър нула пък кара производителят да се старае да произвежда продукцията си така, че да е готова да стигне до клиента и даже да го предизвика да го купи.

Г-н Кордеро представи и 3 проекта, които МИГ-ът осъществява в момента. Екоземеделието е изведено на преден план като модел за устойчиво развитие на долината на река Тахо, която преминава през тяхната територия. В него включват 3 португалски МИГ-а и 2 университета, като по този начин реализират този съвместен проект.

Целта на МИГ-а е да постави екологичното производство като отпор

на унишожаването на природата. Чрез местните продукти те се противопоставят на проблеми с ниските изкупни цени и промотират екологичните като по-качествени, но и по-скъпи. Искам да стимулирам хората да ги произвеждат, в същото време да обучават и възпитават населението да ги иска и да ги търси. „Нашият МИГ е междинна точка между производителя и консуматора, защото искаме да покажем и да убедим потребителя, че да купува на по-висока цена екологични, като то не гарантира, е по-добрият вариант, отколкото по-ниската цена и по-лошото качество, търсиги г-н Кордеро.

Според него ползата от екологичното производство е, че се повишава добавената стойност на всеки продукт. Когато е екологичен, този продукт вече не е само храна, а има добавена стойност.

Какви са ползите от един такъв проект? Първо, успяват да задържат на мяхна територията хора, които се заинтригуват от този вид производство. Да наложат хранителни продукти без химически съставки или токсични. Създават се екологични ферми, които отворят 30% повече работни места от преди. Налагайки такъв вид производство, те привличат млади хора, които имат знанията

и искат да ги приложат на практика и да се развишват в тази област.

По този проект правят интерактивна карта, на която отбелязват къде има местен производител на биопродукти. По този начин МИГ-ът ги сертифицира. Няма нужда от ХЕИ или различни министерства – стига продуктите да отговарят на изискванията на МИГ-а и да са създадени с течен проект. Този етап се слага от МИГ-а, защото е реализиран по научна разработка, като за потребителите този етап важи.

Идеята и на третата Важна брънка – администрацията.

Така преди дни създават оперативна група, която вече действа по Мярка 16 – признаване на агроекологията като модел за земеделие и животновъдство и като част от стратегията за създаване на местна екологична хранителна верига. Местната Верига цели не само опазване на природата, а да задържи вниманието на хората върху този проблем и да ги стимулира да развишат земеделски дейности, които са съобразени с нормите на опазване на околната среда. Крайната цел на проекта е да се формират такива политики за развитие на селските райони, които да подпомагат развитието на биологичното земеделие, преработват на продуктите, като

това се прави с помощта на научни институти. Проучихме и европейските документи в тази област и ги анализирахме. Защото те често не отговарят на конкретните казуси в страната. Пост пример – ЕС прави рамката, но после на национално ниво нещата трябва да се адаптират към действителността, завърши г-н Наваро.

Евдокия Баламу, изпълнителен директор на МИГ ANETEL също представи добри практики от територията на мяхната МИГ за различни проекти, дейности и инициативи, свързани с биологичното земеделие и органичните екологични производстви. Тя заяви, че това е вече третата стратегия, която мяхната МИГ изпълнява. В нея всичко е подчинено на опазването на околната среда. Имат проект за подкрепа на производителите на маслини от различните средиземноморски държави. Имат изграден информационен център, музеи или други обекти, свързани с местното културно наследство. С проект са защитили едно сърво на мяхната територия, което е на над 1000 години.

Реализирали са няколко транснационални проекти за сътрудничество. С тях те се опитват да подсилят местната идентичност на мяхната територия. Подкрепят народните

занаяти, традиции, паметници и гр. Направили са маршрути, които обединяват различни обекти – места за настаняване, ресторани, кафенета и други обекти.

В едния от международните им проекти участват няколко средиземноморски държави. Посветен е на традиционните им продукти. Всяка една от държавите в този проект прави изследване на своите територии. Описват как гаден продукт се приготвя кулинарно в определена държава, в какви ястия се включва. Създават каталог на средиземноморските страни, правят фестивали и различни обучения на ученици. Така всяка държава от проекта си прави карта на територията на тяхната МИГ със създаваните гастрономически маршрути. На територията на кипърската МИГ са създавани 3 маршрута.

Основните цели в тяхната стратегия са свързани с повишаване потенциала на селската територия и развитие на диверсифицирани дейности. Земеделците трябва да имат нагласата, че освен чисто земеделските си дейности те трябва да развиват и няколко други дейности, за

да бъдат конкурентоспособни на този стесрен пазар.

Стимулират предприемачеството с цел повишаване на заетостта.

Искам по този начин да повишам качеството на живот на тяхната територия. За неземеделски дейности през периода са раздадени близо 1,9 млн. евро – за агритуризъм, малки ресторантчета, къщи за гости (обикновено стари каменни къщи), кафенета, магазинчета за сувенири, за занаятчии, изработващи бижута и гр.

По отношение на общинските проекти към МИГ-а се окказало, че бюджетът, който са предвидили предварително за тях, не бил достатъчен. Групата одобрила 7 инвестиционни проекти, чиито стойности надвишавали заложения в стратегията бюджет и затова МИГ-ът помолил разплащателната агенция да отпусне средствата за всички тях, както и станало.

Другите дейности, които са реализирали, са различни обучения, 15 местни фестивали и гр. дейности. Периодично канят по 12 журналисти от цял свят, за да рекламират територията си. Гордеят се със

сертификата, която Европейската ексклузивна асоциация им присъжда. За кипърската МИГ това означава, че са постигнали търсената синергия на тяхната територия.

В края на работния ден българските представители посетиха местна винарна и дегустираха биопродукти, произведени на територията на „МИГ АНЕТЕЛ“.

На 8 юли т.г. експерти от Местната инициативна група „Балчик - Генерал Тошево“ запознаха медиите с резултатите от посещенията на техни работни групи през юни и началото на юли в Испания и Кипър.

От срещата, проведена в община Балчик, стана ясно, че МИГ-ът работи по проект за сътрудничество в областта на биоземеделието с партньори от Испания и Кипър. Той е свързан с транснационално сътрудничество по мярка 19,3.

„Посещенията в гвесте страни ни даваха възможност да уточням някои подробности, свързани с бъдещия проект – параметри на бюджета, както и денонощия, които ще осъществим“, съобщи изпълнителният директор на МИГ „Балчик Генерал Тошево“ Росица

Попова. Тя уточни, че на 10 юли ще бъде подписано тристраничното споразумение, което ще даде възможност във бъдеще да се кандидатства за осъществяване на трансграничния проект.

По време на срещата в Балчик се провежда и видеоконферентна връзка с партньорите от Испания и Кипър, за да се уточнят послед-

ните договорености. Роберто Кордеро от МИГ "Сиера Оесте де Марриг" отново сподели за намрупания опит през годините с подобни европейски проекти. А Евдокия Баламу, изпълнителен директор на МИГ "АНЕТЕЛ" в Кипър, сподели опита си пред български журналисти, по трансгранични проекти, свързани с гастрономи-

чески маршрути. Той обединява различни видове производители, ресторантъри и собственици на къщи за гости, които показват как се приготвят местните гостии. На тази база е създадена и гастрономическа карта, която включва 3 маршрута, с които там се привличат малки групи туристи от цял свят.

На 10 юли т.г. в община Балчик Местната инициативна група (МИГ) „Балчик – Генерал Тошево“ гage заключителна пресконференция по повод края на проект „Локално био и органично производство – нова възможност за развитие на селските райони“ (ЛОВОПРО) по процедура BG06RDNP001-19.085 за подбор на проектни предложения за подготвителни дейности за вътрешнотериториално и транснационално сътрудничество по подмярка 19.3 „Подготвотка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни инициативни групи“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 - 2020 г.

На журналистическите въпроси отговаряха изпълнителният директор на МИГ-а инж. Росица Попова и координаторът по проекта Галина Няголова.

Целта на проекта според г-жа Попова е промотиране и стимулиране на биологичното и органично производство и земеделие на територията на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“. Чрез представяне на биопродуктите, произведени на територията на МИГ-а, ще се постигне и синергия между секторите биоземеделие/биопроизводство и екологичен устойчив селски туризъм.

Целта е територията на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“ да се превърне в зона с трайно установяване на добри практики за биоземеделие и биопроизводства,

които по естествен начин да постигнат синергия с другия важен за региона сектор - еко-туризъм, гастрономичен туризъм и „бабен селски туризъм (Slow tourism).

В „Националния план за действие за развитие на биологичното производство“ публикуван през 2019 г., е подчертано, че:

- От 2015 г. България заема едно от челните места по площи с лозя, отглеждани по методите на биологичното земеделие в ЕС, което прави възможно производството на биовино, разрешено от 2012 г. с регламент на ЕС (N203/2012).

- През 2015 г. България се превръща в лидер в Европа по отношение на брой пчелни кошери, отглеждани в съответствие с методите на биологичното земеделие, което е предпоставка за разширяване на производството на биологични пчелни продукти.

- По размер на сертифицирани площи за събиране на диворастящи плодове, билки и гъби, през 2014 г. България е на трето място в ЕС след Румъния и Финландия.

- България е най-големият производител на биологично розово и лавандулово масло в света.

- Все повече млади хора се насочват към биологично производство и/или преработка. Огромното търсене на здравословни и чисти продукти в световен мащаб помага за развитието на сектора.

- България има капацитет за разработване на иновативни земеделски и

хранителни продукти, както в рамките на научно-изследователски Институти и университетски центрове, така и от страна на бизнеса.

Биопроизводството е включено като приоритет във всички инвестиционни мерки на ПРСР.

- Развива се алтернативен туризъм, който може да ползва продуктите на биологичното земеделие.

Всичко казано дотук, заедно с факта, че нашата територията на нашата МИГ е благоприятна за развитието на биоземеделие и производство на биопродукти, ни дава основание да разработим проект за подготвителни дейности за транснационално сътрудничество по темата за стимулиране на биологичните производстви, заяви г-жа Попова..

Целта на приложилия проект бе да се установи международна партньорска мрежа, чрез която да се развият дейности, свързани с повишаване на потребителското доверие към биологичните земеделски продукти и промотирането им на националния и външни пазари; провеждане на обучение и консултантска дейност в областта на биологичното производство, вкл. насоки в посока сертифициране както и актизирането на всички заинтересованни страни. Чрез този проект за сътрудничество ще развием иновативни методи за биоземеделие и биопроизводства, чрез които освен добавена стойност на територията да се постигне и синергия между двата сектора – туризъм и биоземеделие.

Бяха постигнати следните резултати:

1. Подписано бе споразумение за партньорство с МИГ-ове от Маргриг и Ларнака;

2. Разработено бе проектно предложение/приложение към споразумението за транснационално сътрудничество.

Проектът за сътрудничество доведе до следните резултати:

Разработване на маркетингов микс за изграждане на корелация „биопродукти – туризъм“ и постигане на синергия между двата сектора;

Добавена стойност на територията на МИГ „Балчик – Ген. Тошево“ като качествена среда за развитие на биопроизводства и селски еко и гастрономичен туризъм.

Представители на Местна инициативна група (МИГ) „Балчик – Генерал Тошево“

посетиха Маргриг (Испания) – 19 и 20 юни, и Ларнака (Кипър) – 5 и 6 юли, за да подгответя споразумение за съвместен международен проект за развитие на биоземеделието.

„Нашият представители посетиха териториите на потенциалните партньори по проекта - Асоциацията за интегрално развитие на Маргриг „МИГ Сиера Оесте де Маргриг“ и Агенцията за развитие на региона на Ларнака и Фамагуста „МИГ АНЕТЕЛ“ в Кипър“ – добави г-жа Попова.

- По време на срещите бяха проведени разговори и бяха представени добри практики в прилагането на методи за биологично земеделие и производството на биологични и органични продукти. Основен акцент в разговорите бе поставен върху възможностите за сътрудничество между различните икономически субекти и действащи лица на територията на МИГ-а, както и постигането на синергия между тях с оглед устойчивото развитие на местната идентичност и промотирането на качествени местни биопродукти.

Директорите на двата партньорски МИГ-а - Роберто Кордеро и Евдокия Баламу изказаха своето задоволство от представената възможност да участват в подобен проект, посветен на важен за биоземеделието на селските райони сектор, а именно биоземеделието, органичното производство и екопродуктите. Бяха представени различни по вид дейности и инициативи, свързани с биопродуктите, биологичните и екологични земеделски и неземеделски дейности.

Направени бяха анализи и обсъждания на идеи и въпроси, свързани с проекта за сътрудничество. В делова обстановка партньорите изработиха план за разпределение на ролите, задачите и дейностите в проекта за сътрудничество. Бяха дискутирани сроковете, ангажиментите, целите и желаните резултати, определена бе и рамката на бюджета в проекта за сътрудничество. Коментираните и разгледани текстове вече са включени в съдържанието на споразумението за сътрудничество, което бе подписано след онлайн среща между партньорите.

Общият бюджет на проекта беше 48 824,20 лева.

Този бюллетин е създаден в изпълнение на Споразумение за изпълнение на Стратегия за водено от общностите местно развитие на „МИГ Балчик – Генерал Тошево“ № РД 50-35 / 20.04.2018 г., финансирано със средства по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. с финансова подкрепа на Европейските структурни и инвестиционни фондове